nieuws

Onderzoek WUR: kan lager eiwitrantsoen melkvee helpen in stikstofcrisis?

nieuws

Een gematigde verlaging van het eiwitgehalte in een runderrantsoen heeft nauwelijks invloed op de melkproductie en voeropname. Dat tonen de eerste resultaten van onderzoek aan de Wageningen Universiteit (WUR), in samenwerking met de Vereniging Diervoederonderzoek Nederland (VDN), LVVN en het Melkveefonds. Een te grote verlaging heeft wel duidelijk negatieve effecten.

2 MAART 2026

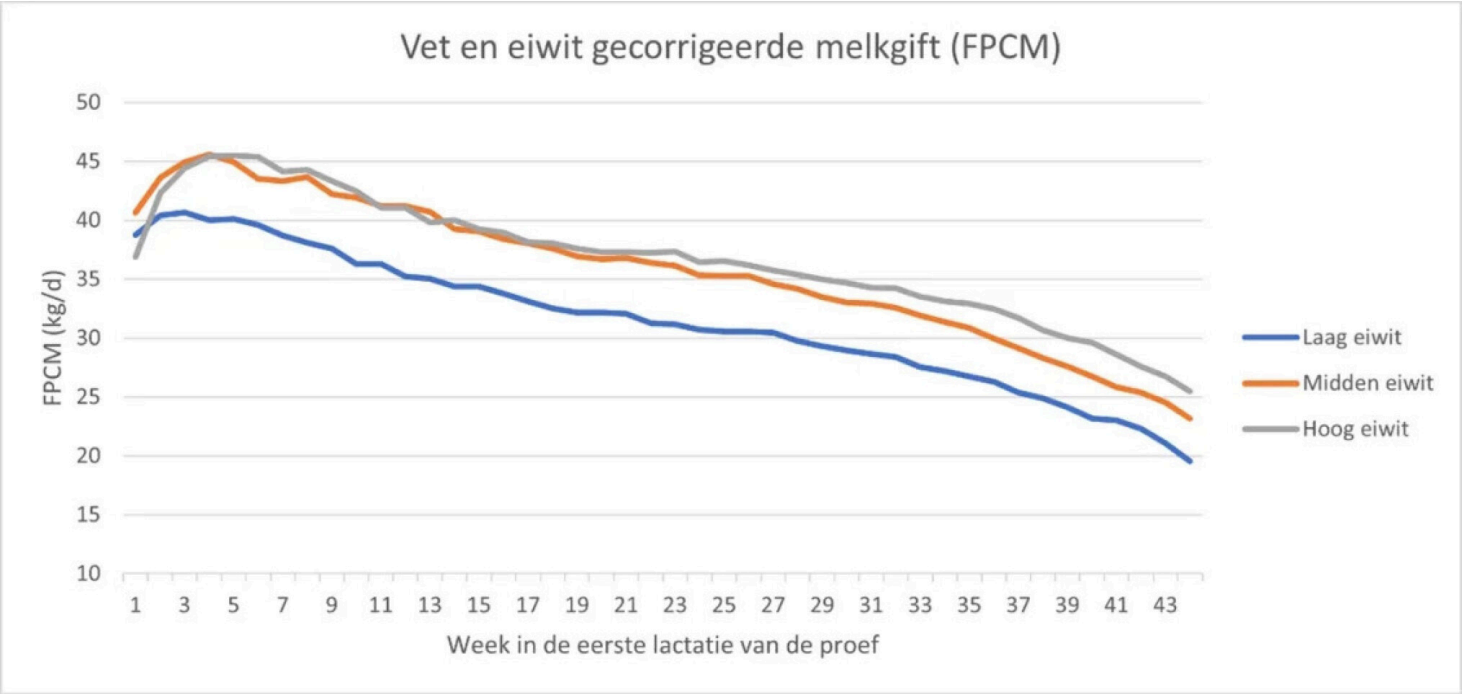
Ruben De Keyzer

Lees meer over:
onderzoek
voeder
melkvee
stikstof

Minder eiwit in het runderrantsoen brengt verschillende voordelen met zich mee. De melkveehouderij staat onder druk om de uitstoot van stikstof te verminderen, en het aandeel ruw eiwit in hun rantsoen draagt tot die uitstoot bij. Dat komt omdat runderen met eiwitrijke voeding ook meer stikstof uitscheiden via urine en mest. Aan de andere kant zijn eiwitten voor runderen – net als bij mensen – een belangrijk onderdeel van het voedselpatroon. Zowel voor de melkproductie als diergezondheid mag eiwit dus absoluut niet gebannen worden van het rantsoen, maar een juistere balans in de voersamenstelling zou wel voordelen kunnen bieden voor zowel het milieu als de melkveehouder.

Het onderzoek werd uitgevoerd in het Hoge Noorden van Nederland, op de Dairy Campus in het Friese Leeuwarden. De studie volgde 64 melkkoeien gedurende twee volledige lactaties. De dieren kregen één van drie rantsoenen met een verschillend eiwitniveau: laag, midden en hoog. Voor de rest kregen alle koeien hetzelfde basisrantsoen, bestaande uit graskuil, maiskuil en raapzaadschroot. Dit werd aangevuld met krachtvoer in verschillende verhoudingen om zo de verschillen in eiwitgehalte te realiseren.

Vet en eiwit gecorrigeerde melkgift (FPCM) van koeien met verschillende eiwitgehaltes in het rantsoen (Laag: 13.3%; Midden 14.3%; Hoog: 15.4%) tijdens de eerste lactatie (44 weken) van de proef.

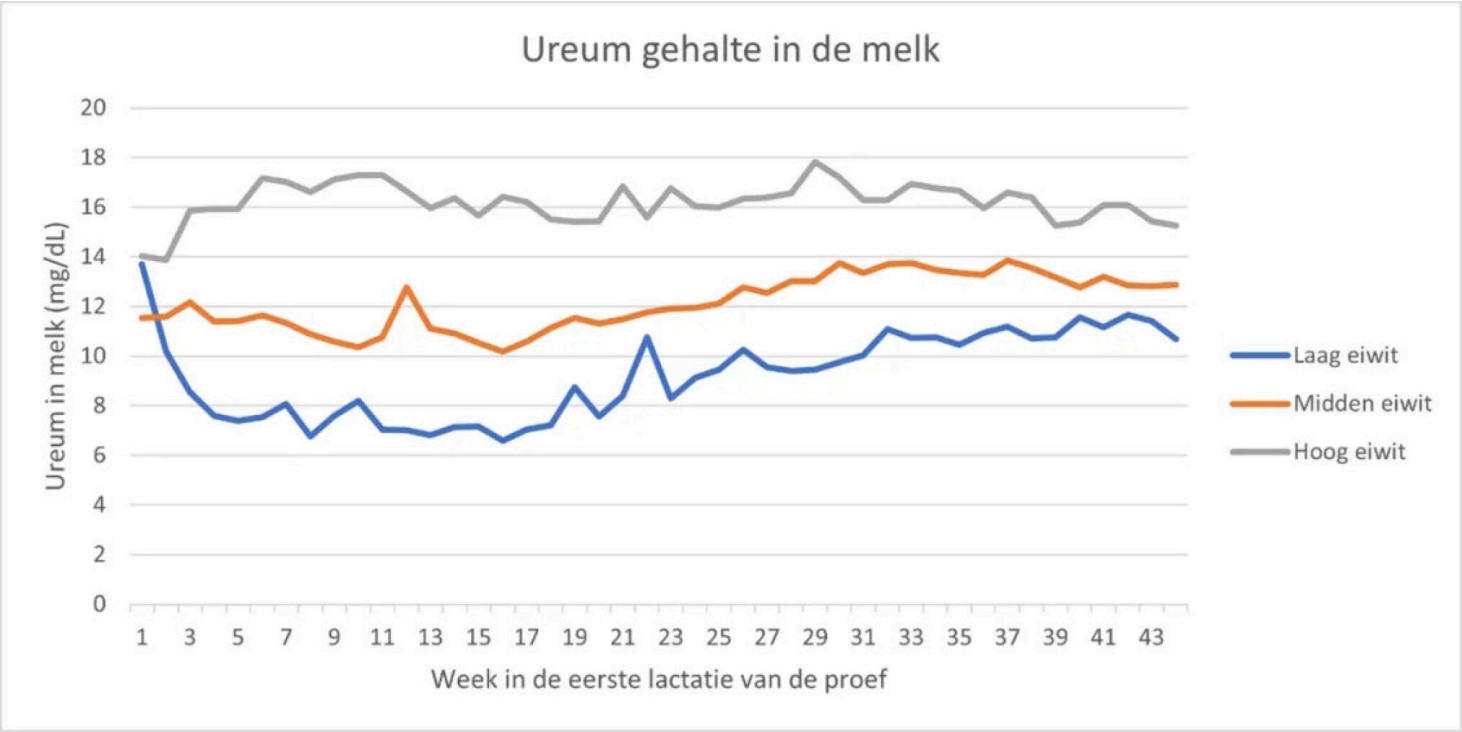
Foto: WUR

Amper verschil in melkproductie

De resultaten van de eerste lactatie zijn nu gekend en geanalyseerd, ook qua voeropname. Zelfs de ‘hoge’ eiwitgroep zit met 15,4 procent ruw eiwit lager dan het Nederlandse praktijkgemiddelde van 16,1 procent. Alle uitkomsten kennen dus een relatief laag eiwitniveau.

De koeien in de laagste eiwitgroep aten minder (21,7 kg droge stof per dag) en produceerden minder melk (gemiddeld 29,9 kg/d). De middengroep at 23,9 kilo droge stof per dag en produceerde 33,8 kilo melk per dag. De ‘hoge’ eiwitgroep at evenveel kilo droge stof en produceerde 34,4 kilo melk per dag. Ook de vet- en eiwit gecorrigeerde melkproductie was lager in de laag-eiwitgroep (31,3 kg per dag) dan in de midden-eiwitgroep (35,8 kg per dag) en de hoog-eiwitgroep (36,8 kg per dag).

De belangrijkste conclusie uit deze cijfers is dat er eigenlijk geen significante verschillen zitten tussen de midden- en hoog-eiwitgroep qua opname of productie, al lag de melkproductie bij de hoog-eiwitgroep gemiddeld iets hoger. Voor de stikstofproductie zijn de verschillen wel significant. De ureumconcentratie in melk bleek duidelijk samen te hangen met het eiwitniveau in het voer: hoe lager het eiwitgehalte, hoe lager het melkureum. Melkureum is een indicator die de stikstofbenutting van melkvee meet. Het toont aan of koeien hun voereiwit efficiënt gebruiken of dat er een overmaat is.

Ureumgehalte in de melk van koeien met verschillende eiwitgehaltes in het rantsoen (Laag: 13.3%; Midden 14.3%; Hoog: 15.4%) tijdens de eerste lactatie (44 weken) van de proef. Foto: WUR

Gezondheidseffecten op lange termijn moeten worden onderzocht

Een verlaging van het ruw eiwitniveau van 15,4 naar 14,3 procent blijkt dus mogelijk zonder significant verlies in melkproductie of voeropname, wat perspectief biedt voor stikstofreductie in de melkveehouderij. Maar deze oefening kan dus niet té ver worden doorgedreven, want een verdere verlaging naar 13,3 procent ruw eiwit leidt tot een duidelijk lagere voeropname en melkproductie. WUR stelt dat de uitkomsten melkveehouders en beleidsmakers aanknopingspunten bieden om de balans te vinden tussen milieuwinst en economische haalbaarheid. Toch is het nog te vroeg om al te zware conclusies te trekken. De onderzoekers wachten nog op de resultaten van de tweede lactatie. Bovendien is er nog geen langetermijnanalyse gebeurd van de effecten op diergezondheid. Die volgen later in het onderzoek.

Uitgelicht

Minder methaan, meer winst: onderzoek naar voer en genetica maakt veehouders rijker en zuiniger

Reportage

Honderden professionals uit de veehouderij betraden afgelopen woensdag de ontsmettingsmatten van proefcentrum CSB in Ath. Van ver lijkt dit centrum het zoveelste veebedrijf in...

16 MAART 2025

Lees meer

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws

𝕏 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada